

kristallinisk. Höjd 1,65 m., bredd 1,02 m. Ytan är jämn och vacker, ristningen tämligen tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

+ unfai⁵kr + auk¹⁰ + kru¹⁵kr + auk²⁰ × stain + auk²⁵ + halki³⁰ × litu + raisa³⁵ + stain⁴⁰ × pana⁴⁵ + aftir⁵⁰ × suain⁵⁵ + fopur⁶⁰ sin⁶⁵ ×
 auk⁷⁰ + at⁷⁵ + butna⁸⁰ + brupur⁸⁵ sin auk⁹⁰ × ika + kup⁹⁵ × hialbi¹⁰⁰ + ont¹⁰⁵ paira

Ofæigr ok Krokr ok Stæinn ok Hælgj letu ræisa stæin þenna æftir Svæin, faður sinn, ok at Botna, broður sinn, ok Inga. Guð hialpi and þæira.

»Ofeg och Krok och Sten och Helge och Inga läto resa denna sten efter Sven, sin fader, och efter Botne, sin broder. Gud hjälpe deras ande.»

Till läsningen: Skiljetecknet vid inskriftens början är svagt, men säkert. Icke stungna äro 6, 11, 14, 91 och 93 k, 13 u, 33, 66 och 85 i. 30 k har en svag fördjupning mellan hst och bst, men den är sannolikt icke huggen. Alla runor i 11—15 krukr äro fullt säkra. 28 a är tydligt; icke e. Detsamma gäller om 50 a. 61 o är tydligt och säkert; likaså 102 o. Efter 64 r finns intet sk.; icke heller efter 83 r. 73 b är fullt säkert, men olika de båda andra b-runorna i inskriften. — Bureus: 1—7 runfai⁵kr; ornamentet bakom rundjurets öga har tydligen blivit uppfattat som ett r. 11—15 krukr, 27—31 halki, 50 a, 61 o, 73—77 butan; 87—109 saknas. — Hadorph och Leitz: 1—7 unfai⁵kr, 11—15 krugr, 27—31 halki, 50 i, 61 o, 73—77 butna; 102—104 oht; 109 a saknas. — Arenius: 1—7 runfeikr, 11—15 krukr, 27—31 halki, 47 i, 50 i, 60—64 fotur (säkerligen tryckfel för: fothur), 73—83 butu · brur, 102—104 oht; 109 a saknas. — Dybeck: 1—7 unfai⁵kr, 11—15 krukr, 27—31 halki, 50 i, 61 o, 73—77 butna, 102 o; 109 a saknas. — Brate: 1—7 unfai⁵kr, 11—15 krukr, 27—31 halgi, 50 a, 61 o, 73—77 butna, 102 o, 105—109 paira.

Orden 87—92 auk × ika stå under runslingan omedelbart efter de fyra namnen i inskriftens början. De utgöra säkerligen ett tillägg. Jämte de fyra sönerne har även dottern Inga varit med om att resa minnesvården.

Om namnet *Ofæigr* se U 2. Formen *unfai⁵kr* med n är ensamstående och mycket intressant. Utan tvivel är n tecken för ett kvarlevande nasalt uttal av vokalen, möjligen bevarat framför f. Jfr fno. *Umblauzstaðir* (till namnet *Óblauðr*) och isl. *Gestumblindi* (av ack. *Gest-inn-blinda*). — *Krokr* är icke särskilt vanligt, men tillräckligt styrkt. Det förekommer även i inskrifterna L 74 Björnum, Gryta sn, L 328 Stäket, Stockholms-Näs sn, L 598 Morsta, Garns sn, L 783 Hjalteberga, Simtuna sn, D 1:11 Tång, V. Ryds sn, Ög 98, 194. Ursprungligen är det givetvis ett vedernamn, identiskt med appellativet fsv. *kroker* m. 'krok'. — Mansnamnet *Butni* är tidigare icke känt från någon runinskrift. Det torde ingå i sockennamnet Bottnaryd (Västergötland), fsv. *Botnaryd*. Förmodligen är det också från början ett vedernamn.

Formen *fopur* är mycket sällsynt. Den är beaktansvärd i en inskrift, som f. ö. använder o-runan som tecken för (nasalerat) a: ont och u-runan som tecken för o: krukr, brupur. Möjligen får den betraktas som vittnesbörd om ett ljudlagsenligt och ännu här och var i talspråket bevarat u-omljud av a. Jfr U 34, Sö 115 och 382.

33. Stockby, Sånga sn.

Litteratur: B 298, L 349. J. Bureus, F a 6 s. 82 n:r 181 (Bureus' egen uppteckning), Fa 5 n:r 370, Fa 1 s. 83; J. Hadorph, Färentuna Häradz Runestenar (1680), n:r 6; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 238; O. Celsius, SR 1, s. 6; UFT h. 2 (1872), s. 64.

Avbildning: Leitz, träsnitt (Hadorph a. a., Peringskiöld a. a., B 298).

Den redan på 1600-talet blott fragmentariska inskriften fanns på en sten »i samma gärde» som U 32 (Bureus), »sammastädz westan före» (Hadorph). Vad som återstod var blott den nedre vänstra delen av en svårt skadad runsten. Numera är även detta stycke förkommet.

Inskrift (enligt B 298):

... on : au - mfast
5 10

Bureus har läst: ... g - u - mfast. 3—10 är säkerligen namnet *Holmfastr*, om i nom. eller i ack. kunna vi ej avgöra.

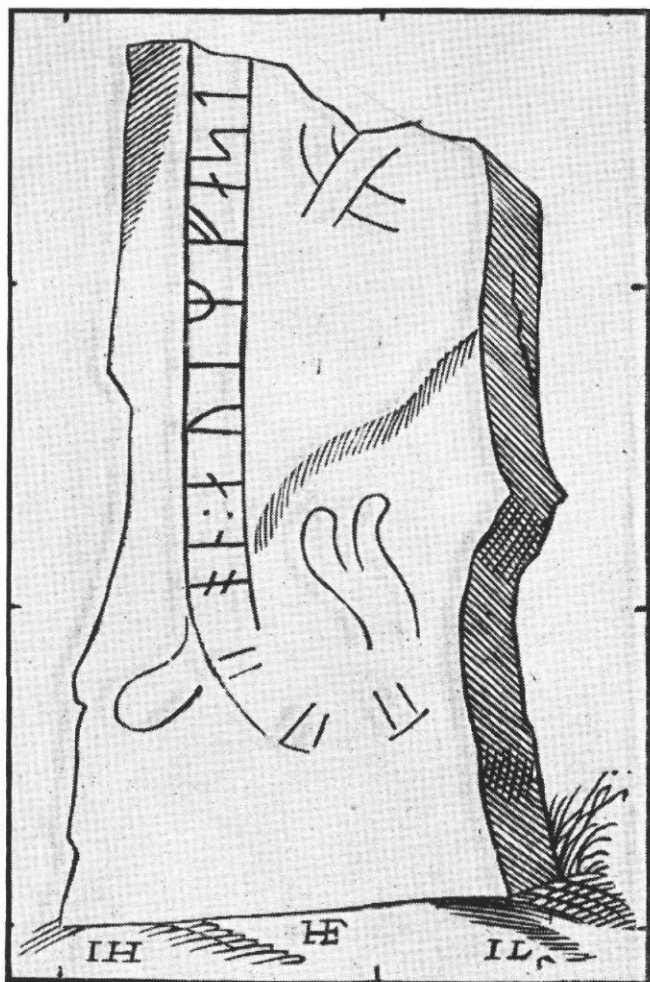

Fig. 26. U 33. Stockby, Sånga sn. Efter B 298.

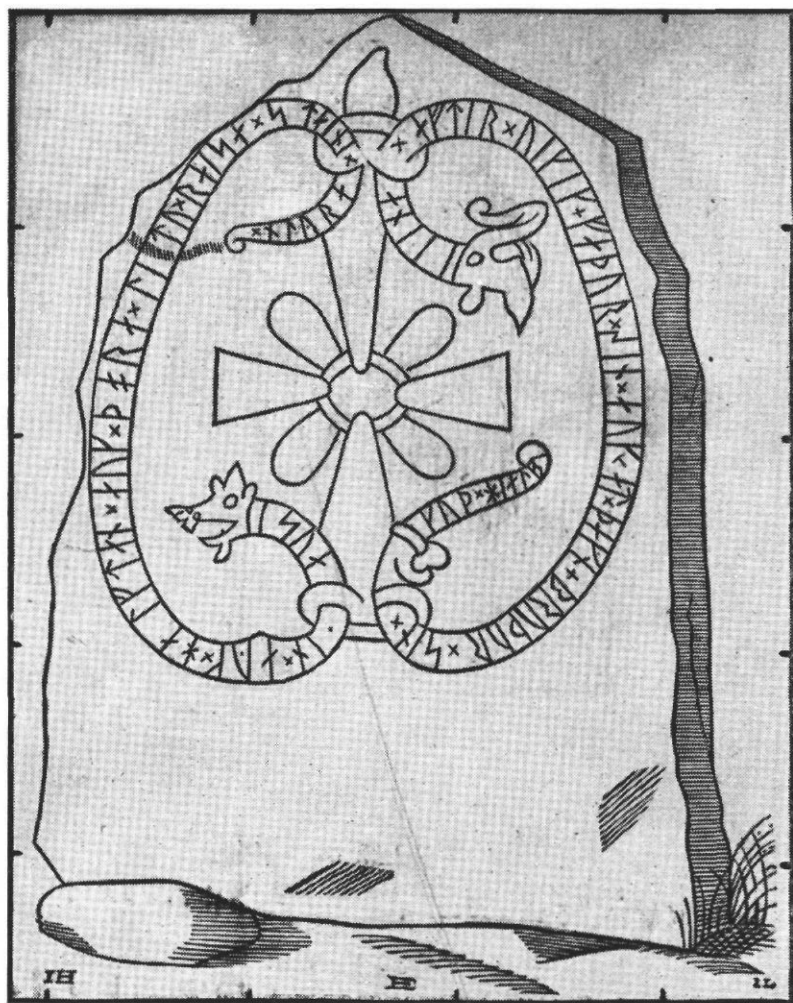

Fig. 27. U 34. Sundby, Sånga sn. Efter B 299.

34. Sundby, Sånga sn.

Pl. 18.

Litteratur: B 299, L 347, D 2: 64. — J. Hadorph, *Färentuna Häradz Runestenar* (1680), n:r 4; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 238; O. Celsius, *SR* 1, s. 4; J. E. Arenius, *De Antiquitatibus Insulæ Feringsöensis* (diss., 1751), s. 16; V. Dahlgren, *Färentuna härad*, 1851 (ATA), s. 15; UFT h. 2 (1872), s. 63, h. 5 (1876), s. 116; E. Brate, *Svenska runristare* (1925), s. 59, *Anteckningar* (ATA).

Äldre avbildningar: Leitz, träsnitt (hos Hadorph a. a., Peringskiöld a. a., B 299); Dybeck a. a.; Brate 1901 (ATA).

Runstenen står i Sundby södra gärde, omkring 40 m. från det utloppsdike, som bildar ägo-gräns mellan Sundby och Svartsjö djurgård. Avståndet till U 36 är ungefär 100 m. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Södertelge»; i beskrivningen: »på ängen SSO om Sundby, tvenne».

Hadorph betecknar platsen som »Sundby Stran vthom Diuregården», Peringskiöld som »Sundby ägor», *Bautil* som »Smedby ägor»(!).